

SVATOKOPECKÉ NOVINY

ročník 4, číslo 1, duben 2023

ÚVODNÍK

Vážení svatokopečtí občané, právě držíte další číslo Svatokopeckých novin, které v této černobílé podobě budou v letošním roce vycházet jako čtvrtletník. Takový je aspoň plán, jež se celkem drží dosavadního schématu a který podpořila i naše městská komise. Obsahově Vám budeme i nadále přinášet zprávy a příspěvky týkající se místního dění. Vaše náměty i příspěvky jsou vítány. Archiv Svatokopeckých novin najdete na webových stránkách města v sekci komisí městských částí – KMČ č. 25 Svatý Kopeček. Tímto vydáním začínáme již čtvrtý ročník.

Michal Krejčí, šéfredaktor

VELKÝ PLÁN: CHYSTÁ SE OTEVŘENÍ DOSUD UTAJENÉ ZAHRADY U HOSPICE NA SVATÉM KOPEČKU

Ambiciózní záměr obnovy zahrady pod hospicem na Svatém Kopečku se mění v činy. Stojí za ní tým lidí spolku Dobré místo pro život, kteří pro realizaci myšlenky našli i odborníky, například architekta Miroslava Pospíšila či krajinářského architekta Petra Mičolu. Projekt *Otevřeme zahradu* znamená, že by zde postupně kromě cest, květin, stromů a vodních prvků vyrostla také samoobslužná kavárna. Uvažuje se i o průchodu až k bazilice.

Celý projekt vznikl náhodou při prohlídce hospice, kdy předsedkyně spolku Dobré místo pro život Věru Zukalovou zarazil stav zahrady pod objektem. *Sama jsem prošla onkologickou léčbou a po každé chemoterapii jsem chtěla do lesa. Přišlo mi líto, že lidé, kteří odchází ze života, nemohou strávit čas v přírodě, mezi květinami a pod stromy. V zahradě stál malý cihlový zahradní domek a mě napadlo, že by se mohl proměnit v něco jako lesní bar, kam by vstoupili lidé z ulice, uvařili si kávu, dali něco na zub, zaplatili QR kódem a podpořili tak klienty hospice. Zavolala jsem panu architektovi Pospíšilovi a on hned sedl do auta a přijel. Brzy jsem do týmu přizvala další odborníky a společně jsme si řekli, že ten prostor*

má pro nás Olomoučany daleko větší přesah a význam a že se pokusíme o jeho kultivaci. Když se narodí do rodiny dítě, všichni to slavíme. Když někdo odchází, zavíráme oči a děláme, že se nás to netýká. Chceme to téma odtabuizovat a dopřát lidem na konci života pozitivní okamžiky, prozradila Věra Zukalová.

Od té doby se v zahradě uskutečnilo několik brigád, s tou první pomohly i děti z Dětského domova v Olomouci. Bez podpory veřejnosti se ale plán neobejde. Proto autoři projektu vyzývají příznivce spolku i hospice, aby zvážili nějakou podporu. Například fotbalisté SK Sigma Olomouc už mají na duben naplánovanou brigádu v zahradě. S podporou přispěla i Zoo Olomouc, která vnímá spojení obou zahrad na Svatém Kopečku jako symbolické. Firma ReFitClinic a Lázně Slatinice uspořádají 3. června tzv. Dobrošlap z lázní do zahrady. Pomůže i golfový klub GOLF Resort Véska, který uspořádá pod hlavičkou *Dobrého místa pro život* charitativní golfový turnaj.

Pro nás má větší smysl trvalý měsíční příkaz na malou částku od občana Olomouce nebo větší částka od podnikatele, který má k hospici či Kopečku vztah, než nějaká dotace. Náš spolek se dotacím 14 let vyhýbá a veškerá činnost je financována od soukromých dárců. A já si myslím, že tak je to správně. Když se národ mohl složit na Národní divadlo, a to hned dvakrát, proč bychom my, Olomoučané, nemohli dopřát lidem v hospici zahradu, dodává předsedkyně spolku.

Veškeré informace najdete na webu www.dobremisstoprozivot.cz/zahrada. Spolek spustil sbírkový účet 6482903399/0800. Převzato z webu Olomoucký rej <https://olomoucky.rej.cz>, kde lze shlédnout i řadu barevných vizualizací návrhu otevřené zahrady.

KMČ Sv. Kopeček záměr na obnovu zahrady vítá a současně usiluje o výstavbu nové autobusové zastávky MHD „u Macků“, na město proto vznesla žádost o koordinaci obou záměrů. O dalším vývoji vás budeme informovat.

Vizualizace: atelier-r.

STÉ VÝROČÍ ZALOŽENÍ MATICE SVATOKOPECKÉ

Maticе svatokopecká si v letošním roce připomíná sto let od svého založení v roce 1923. Hlavním posláním spolku je podpora poutního místa. Členové spolku zahájili jubilejní rok 19. února 2023 ve svatokopecské bazilice Navštívení Panny Marie mší svatou a slavnostní valnou hromadou. Čestným hostem byl pražský arcibiskup a primas český Mons. Jan Graubner. Současné vedení spolku ocenilo čestným diplomem a reliéfem s motivem Panny Marie Svatokopecské několik členů spolku, kteří se zasloužili o jeho rozvoj (emeritního proktora spolku Mons. Josefa Hrdličku, někdejšího prvního předsedu spolku svatokopeckého faráře P. Jakuba Karla Berku O.Praem., emeritního předsedu Ing. Jana Preče, emeritní jednatelku JUDr. Zoru Krejčí, dlouholeté aktivní členy spolku Františku Prášilovou, Jana Nedělníka, Stanislava Kovaříka, Františku Derkovou, Marii Gerátovou, Helenu Bláhovou, Márii Haincovou a in memoriam prvního jednatele spolku Bohuslava Smejkal, který se v 90. letech minulého století zasloužil o obnovení spolku). Představeno bylo také logo oslav, jehož autorkou je výtvarnice Jana Krejčová. Maticе plánuje uspořádat v rámci tradičních Odpustkových slavností tzv. *Sousedskou slavnost* (19. srpna), kterou finančně podpořila *Nadace Via* v rámci dotační výzvy *Milion pro Olomouc*, kterou vyhlásila společnost Kaufland. Cílem akce je propojit rodiny

Logo jubilejního roku Maticе.

s dětmi, mládež a seniory. Maticе připravuje celodenní program (bohoslužbu, divadlo pro děti, přednášky, koncerty, hry, dílny, prohlídky poutního areálu), který je otevřen široké veřejnosti, tj. svatokopeckým farníkům, obyvatelům městské části Sv. Kopeček, obyvatelům okolních obcí i všem příznivcům poutního místa. Důležitým aspektem projektu je mezigenerační dialog, solidarita a ochota se podílet na společné věci. Vítána je jakákoliv forma pomoci a podpory s organizací akce.

Rádi mezi sebou přivítáme nové členy, kteří Svatý Kopeček podpoří kupříkladu svým členstvím v Matici, které je důležité pro jednání s úřady; případně budou ochotni se dobrovolnickou formou angažovat ve prospěch poutního místa (spolek např. potřebuje správce webu, facebooku, grafika, fotografa, snaží se oslovit mladé lidi v rámci neformální platformy apod.). Maticе spojuje minulé i současné generace přicházející na Svatý Kopeček, je součástí duchovního a kulturního dědictví významného moravského poutního místa. Zájemci se tedy i tímto způsobem mohou propojit s poutním místem a svým málem napomoci jeho rozvoji.

Martin Kučera, jednatel spolku

Více o Matici a připravovaných akcích www.maticesvatokopecka.cz

Přivítání pražského arcibiskupa J. Graubnera ve svatokopecské bazilice. Foto J. Polehňa / Člověk a Víra.

Slavnostní zasedání valné hromady Maticе. Foto J. Polehňa / Člověk a víra.

Předání ocenění JUDr. Zorě Krejčí. Foto J. Polehňa / Člověk a Víra.

Předání symbolického šeku. Foto archiv Maticе svatokopecké, spolku.

ZELEŇ NA SVATÉM KOPEČKU

Chceme-li, aby věci kolem nás, měly dlouhodobou životnost, je potřeba jim věnovat péči. A tak je to i se zelení. Má-li nám vytvářet příjemné a bezpečné životní prostředí, je potřeba jí věnovat pravidelnou údržbu. Ačkoli se to na první pohled nezdá, trpí stejnými problémy jako člověk. Roste, přerůstá, napadají ji choroby a škůdci, stárne, občas se zlomí atd.

Péči o městskou zeleň se zabývá Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství Magistrátu města Olomouce, oddělení městské zeleně. V oblasti městské zeleně zajišťuje zejména komplexní správu městské zeleně zařazené do údržby prostřednictvím Technických služeb města Olomouce, a.s. a výstavnické organizace Výstaviště Flora Olomouc a.s.

Komise městské části se na odbor městské zeleně obrátila se žádostí o odbornou údržbu zeleně kolem místních rybníků na Radíkovské a na Darwinově ulici s cílem oživení zeleně a zvýšení bezpečnosti pohybu jak pro chodce, tak i pro dopravu. Spolupráce s Ing. Jitkou Štěpánkovou a Ing. Ditou Labounkovou přinesla své ovoce. Oddělení městské zeleně provedlo ve spolupráci

s dendrologem a fytopatologem, Ing. Jiřím Rozsypálkem (akademickým pracovníkem – asistentem Mendlovy univerzity v Brně), posouzení stavu stromů v daných lokalitách. Bylo konstatováno, že ačkoliv je zeleň přestárlá s rozsáhlým výskytem houbových a hmyzích patogenů, lze následnými kroky její stav zlepšit. Prostřednictvím Technických služeb města Olomouce, a.s. bude proveden:

- zdravotní řez
- redukční řez (s odstraněním 25 % objemu koruny)
- odstranění uhnílych částí stromů
- zmlazovací řez
- odstranění rizikových dřevin.

Veškeré zásahy mají zvýšit životnost zeleně v daných lokalitách a výrazně snížit rizika samovolného selhání stromů a tak zvýšit jejich provozní bezpečnost. Práce by měly být realizovány do konce dubna 2023. Záměr byl projednán s vlastníky přilehlých nemovitostí.

Komise městské části Svatý Kopeček děkuje oddělení městské zeleně za vstřícnost a přínosnou spolupráci.

Olga Němcová

STUDIE OBNOVY SADOVÉHO NÁMĚSTÍ JE K DISPOZICI

Zveřejněná studie je volně dostupná online na webových stránkách města, a to přímo v sekci KMC Sv. Kopeček – <https://www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti/svaty-kopecek>. Lze se s ní však seznámit i v papírové podobě, a to na detašovaném pracovišti magistrátu na Svatém Kopečku či v místní pobočce knihovny, kde

je občanům k dispozici pro volné prostudování. Město má zájem o stanoviska a připomínky obyvatel, institucí a všech zainteresovaných stran, které lze zasílat na e-mailový kontakt zástupce zadavatele eva.skodova@olomouc.eu nebo prostřednictvím komise na kmc25@olomouc.eu.

SVĚTOVÁ ŠKOLA

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, příspěvková organizace je v rámci environmentální výchovy zapojena do projektu *Světová škola*, který jsme v loňském školním roce úspěšně obhájili. Oceněním *Světová škola* se v současné době pyšní pouze 115 českých mateřských, základních a středních škol a téměř dvě stovky dalších škol z Evropy. Základní filozofie podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě. Opírá se o metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej. V tomto projektu jsme navázali spolupráci s organizací ARPOK. Podařilo se nám uspořádat *Výstavu na plotě*, která vzešla z výtvarných prací žáků zaměřených na udržitelný rozvoj a byla výstupem projektu. V letošním školním roce se zaměříme na od-

pady, plýtvání potravinami a opětovné využití textilií. Plánujeme zapojit i veřejnost formou dotazování. Více informací veřejnosti poskytne vývěska u pošty na Svatém Kopečku.

Škola se také zapojila do projektu centra ekologických aktivit Sluňákov s názvem Škola bez odpadu. Žáci 6. ročníku zpracují pro své spolužáky a rodiče informační letáčky, ve kterých navrhnou spolužákům možnosti, jak omezit produkci odpadu – zejména plastů, ALU folií a ostatního odpadu, vyrobí si pytlíky na ovoce a zeleninu, z finanční pomoci získají pro své spolužáky krabičky na svačinu do školy a láhve na pití. Naším cílem je seznámit veřejnost s možnostmi, jak omezit produkci odpadu a motivovat ji k této činnosti i do budoucna.

Žáci v akci Uklidme Česko. Foto archiv ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského.

V nadcházejících dnech také nebudeme zahálet. Zapojili jsme do soutěže pořádané Technickými službami města Olomouce, která je rozdělena do tří kol. Nejzajímavější pro žáky je poslední etapa, ve které se budou snažit navrhovat polep na popelářské auto. Téma pro výtvarné zpracování má název *Můj domov – čisté a zelené město*. Přejme soutěžícím štěstí, ať jejich návrh uspěje.

A v neposlední řadě se dne 21. dubna zúčastníme akce *Uklidme Česko*. Zapojí se žáci napříč všemi ročníky a společně se vydáme na úklid odpadků na Svatém Kopečku a v blízkém okolí. Tuto akci jsme spojili, mimo jiné aktivity, se *Dnem Země*, který každoročně připadá na 22. dubna.

Pavλίna Šťastná, koordinátorka EVVO

VELIKONOCE V ZOO OLOMOUC 8. – 9. DUBNA 2023

Velikonoce a zoologická zahrada k sobě patří již po léta téměř neodmyslitelně. I letos se po celý víkend budeme věnovat velikonočním tradicím, které nám na několika stanovištích přiblíží nejen historický spolek Kirri. Veliko-

noční víkend zpestří i letošní první komentovaná krmení deseti druhů zvířat, přinášející návštěvníkům zajímavosti z jejich světa.

Iveta Gronská

SVATOKOPECKÝ DOBRODEN

Dobrovolná charita Svatý Kopeček společně s Římskokatolickou farností Svatý Kopeček u Olomouce a dalšími sponzory uspořádala druhý ročník benefiční akce nazvané *Svatokopecký Dobroden*. U zrodu této nízkonákladové dobrovolnické akce byla myšlenka na setkání lidí s přesahem pro dobrou věc a větší otevření se farnosti vůči veřejnosti. Dobrovolný výtěžek tentokrát podpoří Turecko a Sýrie po zemětřesení a část bude využita na podporu

poutního místa. Dobročinná akce (bazar oblečení, knih a hraček, zdobení velikonočních svící – paškálů, společné pletení pomlázek, benefiční prohlídka) se konala na Květnou neděli 2. dubna 2023 v poutním areálu na Svatém Kopečku u Olomouce v čase od jedenácti hodin dopoledne do pěti hodin odpoledne. Přes chladné počasí byla akce hojně navštívena veřejností.

Martin Kučera

Dobroden, zdobení velikonočních paškálů. Foto M. Soldánová.

Zdobení paškálů. Foto M. Soldánová.

Zdobení paškálů. Foto M. Soldánová.

Benefiční prohlídka. Foto M. Soldánová.

Svatokopecké noviny, periodický tisk územního samosprávného celku – určeno pro občany městské části Olomouc-Svatý Kopeček / Číslo 1/2023 vyšlo 5. dubna 2023 / Vydává: Statutární město Olomouc, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc / Redakční rada: Mgr. Michal Krejčí, Jana Krejčová / Kontaktní email: kmc25@olomouc.eu / Grafická úprava: Jana Krejčová / Grafické zpracování a příprava pro tisk: Typografický design Zdeňka Pospíšilová / Tisk: RV DESIGN, www.rvdesign.cz / Vychází v Olomouci-Svatém Kopečku 4 x ročně / Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR E 24015 / Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvky krátiť, pravopisně korigovat či stylisticky upravit. Při výběru dává přednost textům stručným a věcným.